

1-2-1 Kasussystem – og sætningsled

Tysk er et kasussprog. At knække denne kode er helt afgørende for at forstå tysk.

Man skal skelne mellem to lag: Analyse (hvor der sættes x og bolle m.m.) samt et lag, der fortæller, hvordan de nominale sætningsled (**X, x, Δ**) kan realiseres med ordklasser og hvordan disse kasusbøjes.

Kasusendelser: Nominativ

- 1) Subjekt **X** (grundled)
 2) Prædikativ til subjekt x (omsagnsled til grundled)
 3) Tiltaleform
 4) Opslag i ordbog

Bestemmelsesord - adjektivendelse	Maskulinum Hankøn	Femininum Hunkøn	Neutrum Intetkøn	Pluralis Flertal
Bestemt artikel	der Adj-e	die -e	das -e	die -en
Ubestemt artikel	ein-Ø -er	eine -e	ein-Ø -es	(keine) -en
Eksempel: 1) - 2)	Der alte Bergbauer (1) ist vielleicht ein primitiver Kerl (2)			

Kasusendelser: Akkusativ

- 5) Direkte objekt (Akkusativobjekt) **Δ** (genstandsled)
 6) Prædikativ til objekt (omsagnsled til genstandsled)
 7) Styret af Akk-præposition (durch, für, gegen, ohne, wider, um)
 8) Styret af tvivlsforholdsord (an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen)

Bestemmelsesord - adjektivendelse	Maskulinum Hankøn	Femininum Hunkøn	Neutrum Intetkøn	Pluralis Flertal
Bestemt artikel	den Adj-en	die -e	das -e	die -en
Ubestemt artikel	einen -en	eine -e	ein-Ø -es	(keine) -en
Eksempel: 5) - 8)	Stellt sich ein Bauer eine Kuh (5) in den Stall (8), ohne ...			

Kasusendelser: Dativ

- 9) Indirekte objekt (Dativobjekt) **?** (hensynsled)
 10) Styret af Dativ-verber (danken, folgen, helfen og mange flere)
 11) Styret af Dat-præposition (aus, bei, mit, nach, seit, von, zu)
 12) Styret af tvivlsforholdsord (an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen)

Bestemmelsesord - adjektivendelse	Maskulinum Hankøn	Femininum Hunkøn	Neutrum Intetkøn	Pluralis Flertal
Bestemt artikel	dem Adj -en	der -en	dem -en	den -en
Ubestemt artikel	einem -en	einer -en	einem -en	(keinen) -en
Substantiv (navneord)				-n
Eksempel: 10) - 11)	Auf eurem Hof (12) brennt ihr seit Jahren schwarz (11).			

Kasusendelser: Genitiv

- 13) Ejendoms-genitiv (underled til et andet led)
 14) Styret af Gen-verber (beschuldigen og andre "juridiske verber")
 15) Styret af Gen-præposition (statt, während, wegen m.fl.)

Bestemmelsesord - adjektivendelse	Maskulinum Hankøn	Femininum Hunkøn	Neutrum Intetkøn	Pluralis Flertal
Bestemt artikel	des Adj-en	der -en	des -en	der -en
Ubestemt artikel	eines -en	einer -en	eines -en	(keiner) -en
Substantiv (navneord)	--s		-s	
Eksempel: 13) - 15)	Der Verteidiger des Mannes (13) blieb (forblev) während der ganzen Verhandlung (15) nervös.			